

Nyomtatott és online sajtó

Potápi: megjelent a külhoni magyar programokat támogató felhívás

2021. június 28. – MTI, Híradó, Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, ATV, Erdély Ma, Krónika
A Nemzeti újrakezdés program részeként megjelent a külhoni magyar szervezetek rendezvényeit, programjait támogató pályázati kiírás - jelentette be a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára hétfőn Budapesten, sajtótájékoztatón. Potápi Árpád János közölte: a hatékony járványkezelésnek köszönhetően lehetővé vált, hogy az áprilisban meghirdetett intézményfejlesztési és eszközbeszerzési támogatás után immár a Kárpát-medence és a diaszpóra magyar szervezeteinek rendezvényeit és programjait is támogassák. Tájékoztatása szerint a keretösszeg 500 millió forint, a pályázók 300 ezer és egymillió forint közötti támogatást nyerhetnek. A pályázat benyújtására hétfőtől július 30-ig elektronikus formában van lehetőség a Nemzetpolitikai Informatikai Rendszer online felületén, amely elérhető a <https://nir.bgazrt.hu> oldalon vagy a Bethlen Gábor Alapkezelő honlapjáról

Díszdoktori címet kapott Kásler Miklós az Újvidéki Egyetemen

2021. június 28. – MTI, Híradó, Magyar Hírlap, Demokrata, ATV, Index, Magyar Narancs, Vajdaság Ma, Pannon RTV, Magyar Szó
A díszdoktori kinevezésekben az az igazán felemelő, hogy az embert a saját kollégái találják kitüntetésre méltónak, ezért rendkívül megtisztelő ez az elismerés - hangsúlyozta Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere hétfőn Újvidéken, ahol az Újvidéki Egyetem díszdoktorává avatták. Elmondta: mindig az a célja, hogy a legjobbat nyújtsa, a legkisebb lehetőségek között is igyekszik megtalálni a legjobb megoldásokat. "A tevékenység maga a legjobb motiváció" - húzta alá. Közölte, nem tartja politikai döntésnek a kinevezését, nem a mostani jó magyar-szerb kapcsolatok állnak ennek háttérében, hanem kizárólag a szakma ismerte el a tevékenységét.

Közel 1900 magyar gyerek vett részt az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programjában

2021. június 28. – MTI, Webrádió, Krónika, maszol.ro, transindex.ro, Bumm.sk, Vajdaság Ma
Az Iskola Alapítvány az idei, rendhagyó tanévben 12 megyében és Bukarestben, 38 település 44 tanintézetében működtetett délutáni oktatási programot. Az elmúlt évhez képest idén 15 új helyszínnel bővült a program – áll az RMDSZ hétfői közleményében. A délutáni oktatási program célja az anyanyelvű oktatás megerősítése és népszerűsítése. Ebben a tanévben 1894 gyerek vett részt a foglalkozásokon, ezáltal 1647 szórványban élő család részesült közvetett anyagi támogatásban. Az iskolai tanórák után 152 szakképzett pedagógus foglalkozott a szórványban élő elemistákkal, ők segítettek a házi feladatok megoldásában, illetve különböző készség- és képességfejlesztő tevékenységeket tartottak számukra.

Az RMDSZ jelöltje szerezte meg az uzoni polgármesteri tisztséget az időközi választáson

2021. június 28. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro, szekelyhon.ro

Az RMDSZ jelöltje, Bordás Enikő nyerte Uzon községben az időközi polgármester-választást – számolt be az Agerpres hírügynökség. Tamás Sándor, az RMDSZ Kovászna megyei szervezetének elnöke a Facebookon tette közzé a választás eredményeit, melyek szerint az RMDSZ jelöltje 1074 szavazatot kapott, ez a voksok 63,74%-át jelenti. A PNL jelöltjére, Kloos Paulára 611-en szavaztak. Az uzoni polgármesteri szék azt követően üresedett meg, hogy az RMDSZ javaslatára a korábbi előljárót, Ráduly Istvánt kinevezték Kovászna megye prefektusának.

Mindenkinek bemutatják a magyar kulturális és gasztronómiai értékeket a nagyszebeni Hungarikum Napokon

2021. június 28. – Krónika

Nemcsak Szeben megyéből, de a Székelyföldről, Mezőségről, Segesvárról, Magyarországról is várnak vendégeket a szervezők a tizenkettedik alkalommal megrendezett nagyszebeni Hungarikum Napokra, amely vasárnap kezdődött és július 4-ig tart. A magyar értékeket bemutató rendezvénysorozatról a főszervező, Serfőző Levente beszélt a Krónikának.

EMSZ-törvénytervezet: a magyarul írt beadványokat a bíróságok költségén fordítsák le

2021. június 28. – Krónika

Kulcsár-Terza József és Zakariás Zoltán, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) parlamenti képviselői benyújtottak egy új törvénytervezetet, amely lehetővé tenné, hogy a polgári perekhez tartozó, a nemzeti kisebbségek nyelvén írt beadványokat a bíróságok költségén fordítsák le az állam nyelvére. A kezdeményezést az RMDSZ, valamint néhány kisebbségi képviselő is támogatta. Az EMSZ közleménye szerint a Kulcsár-Terza József és Zakariás Zoltán, az EMSZ parlamenti képviselői által benyújtott tervezet indoklásában az áll, hogy Románia alkotmányának 128-ik cikkelye kimondja, a román állampolgárságú és valamely nemzeti kisebbséghez tartozó személyeknek joguk van saját anyanyelvük szabad használatához a bírósági eljárások során, ugyanakkor igényelhetik tolmács vagy fordító segítségét is, ezek költségvonzatait pedig az államnak kell magára vállalnia.

Nacionalizmus-felmérés: a romániaiak 90 százaléka szerint meg kell védeni az etnikai kisebbségek jogait

2021. június 28. – Krónika, maszol.ro, transindex.ro

Az INSCOP hétfőn közzétett felmérése szerint a megkérdezettek 59,5 százaléka szavazna egy nacionalista pártra, amely a vallási értékeket és a hagyományos családot támogatja, ugyanakkor viszont kétharmaduk már nem szavazná meg az említett nacionalista pártot, ha az Romániának az az Európai Unióból való kilépését, az Oroszországhoz való közeledést vagy a nemzeti kisebbségek jogainak korlátozását támogatná. A megkérdezettek 90,6 százaléka azon a véleményen volt, hogy Romániának meg kell védenie a területén élő etnikai kisebbségek jogait, 7,7 százalékuk nem értett egyet ezzel az állítással.

Holtpontra jutott a kétfordulós polgármester-választás ügye a koalícióban

2021. június 28. – maszol.ro

Dan Barna miniszterelnök-helyettes szerint az egyfordulós polgármester-választási rendszernek tudható be, hogy az USR-PLUS polgármester-jelöltjei több településen is a második helyen végeztek a hétvégi időközi választáson. Az alakulat országos tanácsának hétfői ülése után Barna úgy nyilatkozott, az lenne „a természetes és demokratikus”, ha két fordulóban választanák meg a polgármestereket. „Nagyon sok helyen, ahol választások voltak a hétvégén, jelöltünk a második helyen végzett. Kétfordulós választás esetén minden bizonnyal másképp alakultak volna a dolgok” – fogalmazott. Barna hozzátette, az USR-PLUS továbbra is kitarat a kétfordulós polgármester-választás bevezetése mellett, és reményét fejezte ki, hogy ősszel a parlament elé kerül az erről szóló tervezet. „Ez a téma egyelőre elakadt a koalícióban. Remélem, hogy a választási ős után a két nagyobbik kormánypárt előterjeszti a tervezetet, és sikerül majd megszereznünk a kellő számú szavazatot” – nyomatékosította.

Igazgatói életút a református oktatás szolgálatában – Székely Árpád pedagógus az erdélyi protestáns oktatás újraindításáról

2021. június 28. – Krónika

Nyugdíjba vonul a Kolozsvári Református Kollégium igazgatója, dr. Székely Árpád zenetanár, 1990 őszén az ő irányításával hozták létre az első protestáns magyar iskolát Erdélyben az 1989-es rendszerváltást követően. A kezdeti nehézségek után a kincses városi egyházi iskola már nemcsak elméleti, hanem szakiskolai osztályokat is működtet. A 31 évnyi történetről beszélgettek a leköszönő igazgatóval, akinek tiszteletére ünnepséget rendeztek a kolozsvári Farkas utcai református templomban.

Oktatási államtitkár: tovább folytatódik az oktatási reform, de a tűzoltás is

2021. június 28. – transindex.ro

Kallós Zoltán oktatási államtitkár szerint joggal foglalkoztatja a magyar közösséget, hogy a magyar tanulók számára mind a mai napig jelentős problémát jelent a román nyelv elsajátítása. Ő ezért is tartja a legnagyobb feladatának, hogy előrelépés történjen a romániai

magyar nyelvoktatásában, de bármekkora mértékben is sikerül megoldani a román nyelvtanulás hatékonyabbá tételét, az szerinte a romániai pedagógustársadalom sikere lesz, nem pedig az övé. Kallós a Transindex péntek esti online élő beszélgetésén fejtette ki gondolatait. Ekkor úgy vélte, a legfőbb hibának a román nyelv oktatása terén a nyelvi izoláltság jelenti, emiatt ugyanis sok magyar diák nem érintkezik románokkal, így a mindennapi életben nem használják, nem gyakorolják a nyelvet. A diákok kapcsolata az állam nyelvével ennek megfelelően az óvodai és iskolai tanításra korlátozódik, amely sokszor nem bizonyul önmagában nem elégségesnek.

Kétfordulós polgármester-választás: az AUR tervezetét támogatta az USR-PLUS

2021. június 28. – maszol.ro

Megvitatta szerdán a szenátus a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) törvénytervezetét a kétfordulós polgármester-választás bevezetéséről. Az indítványt a kezdeményező ellenzéki AUR mellett a kormánykoalíciós tag USR-PLUS támogatta a plénumban. A tervezetről elutasító véleményezést állítottak ki a szakbizottságok, jelentésük azonban a plénumban nem kapta meg az elfogadásához szükséges 69 voksot (ami a törvénymódosító javaslat elutasítását jelentette volna), azért a szavazást egy későbbi ülésen megismétlik. A tervezet előírja, hogy amennyiben a polgármester-, illetve megyei tanácselnök-jelöltek közül senki nem kapja meg a szavazatok abszolút többségét a választások első fordulójában, a két legtöbb voksot szerzett jelölt ismét megmérkőzik a két héten belül megtartandó második fordulóban.

Szociális lakások építésére kap támogatást több erdélyi település mellett Székelykeresztúr is

2021. június 28. – szekelyhon.ro

Több erdélyi önkormányzatnak juttat jelentős összegű támogatást a fejlesztési minisztérium, amelyből rászorulóknak építhetnek szociális lakásokat. Az összegből két székelyföldi település: Székelykeresztúr és Radnót önkormányzata is részesül – olvasható Cseke Attila szaktárcavezető bejelentése az RMDSZ közleményében. Mellettük a Bihar megyei Nagyszalonta, és a Beszterce-Naszód megyében található Bethlen önkormányzata is részesül a támogatásban. A Kolozs megyei Nemeszsukon, illetve a Máramaros megyei Nagysomkúton is szociális lakásokat építtethet a helyi önkormányzat.

A Kult Minor új igazgatója: Alena Kotvanová

2021. június 28. – ma7.sk, bumm.sk, Új Szó, felvidek.ma, korkepk.sk

Ahogy arról már korábban beszámoltunk, a Kisebbségek Kultúráját Támogató Alap (Kult Minor) jelenlegi igazgatójának megbízási ideje júliusban lejár, s az így megüresedő pozícióra a Kulturális Minisztérium pályázatot hirdetett. A pályázók Eduard Čonka, a romaügyi kormánybiztos hivatalának dolgozója, Alena Kotvanová, a kisebbségi kormánybiztos hivatalának munkatársa, illetve Petőcz Kálmán, kisebbségi szakértő voltak. A

bíráló bizottság a nyilvános rész után pontozta a jelöltek bemutatóját, a kérdésekre adott válaszaikat, illetve kommunikációjukat, és ennek eredményeként Alena Kotvanovát terjesztették fel Natália Milanová kulturális miniszternek kinevezésre.

Hatalmas selyés siker a Cultura Nostra történelmi versenyen

2021. június 28. – ma7.sk

Idén 20. alkalommal hirdette meg a Rákóczi Szövetség Cultura Nostra elnevezésű, kárpát-medencei történelmi versenyét, melybe a komáromi Selye János Gimnázium két diákja is bekapcsolódott. Az idei versenytéma a jelenlegi járványhelyzetből kiindulva a történelem nagy természeti katasztrófáit és járványait, ill. annak társadalmi következményeit járta körbe. A Selye János Gimnázium két diákja nevezett a versenyre, s a sikeres első forduló után időt és energiát nem kímélve dolgoztak pályamunkájukon. Simonics Réka a 2. helyen végzett, Kontra Martin Róbert pedig a 3. helyezést szerezte meg.

Forró Krisztián az Európai Néppárt kongresszusán

2021. június 28. – ma7.sk

Brüsszelben tart közgyűlést az Európai Néppárt, ahol a Magyar Közösség Pártját Forró Krisztián elnök képviseli. A résztvevők néma csenddel emlékeztek a közelmúltban elhunyt munkatársukra, Lancz Attilára is, olvasható az MKP közösségi oldalán. A ma 7 megkeresésére Forró Krisztián elmondta, az Európai Néppárt vezetőivel is találkozott, akik örömeiket fejezték ki, hogy egységesül a felvidéki magyarság képviselete. A Szövetségnek a megalakulása után csatlakozási kérelmet kell benyújtania az Európai Néppárthoz.

A somorjai és tejfalui zsidóságról a helyi temetőben

2021. június 28. – felvidek.ma

A múlt héten Somorja város képviselői, s a városi hivatal alkalmazottainak egy csoportja tett látogatást a tejfalui és somorjai zsidó temetőben, akikhez néhány helyi lakos is csatlakozott. A tejfalui és somorjai sírkert, illetve az itt élő zsidóság részletes történetéről Hevera Ján, a Somorja területén elhelyezkedő zsidó temetők gondnoka beszélt az érdeklődőknek. A tejfalui zsidó temetőbe a 18. százban kezdtek temetkezni, s ez volt a Felső-Csallóköz legnagyobb izraelita temetkezési helye, melyet abban az időben a falutól egy kilométerre, a Duna két holtága között hoztak létre, s amelyet az évek során a helyiek körbeépítettek. A zsidók a temető alapításakor még nem használtak vezetéknevet, így csak egy keresztnév áll a sírköveken, melyek közül a legrégebbi 1739-ből származik, s egy Frajdl nevű lányé, Ábrahám leányáé.

Területi konferenciát tartott a Csemadok Érsekújvárbán

2021. június 28. – felvidek.ma

Rekkenő hőségben, de az esti órákban tartották meg a hétvégén Érsekújvárott a Csemadok-székházban az alapszervezetek XXXVII. területi konferenciáját. A konferencia vendége volt Mézes Rudolf országos alelnök. Kantár Éva járási elnök egyórás beszámolójában részletesen

kitért az egyes alapszervezetek tevékenységére, mely az elhangzottak alapján sokrétű, színes képet adott az élő, működő szervezetekről.

Befejeződtek a külső vakolási munkálatok a magyarkanizsai Szent Őrangyalok templom épületén

2021. június 28. – Vajdaság Ma

Befejeződtek a külső vakolási munkálatok a magyarkanizsai Szent Őrangyalok templom épületén. A felújítást részben Magyarkanizsa önkormányzata, részben pedig az egyház, valamint a hívek adományából biztosították. A következő projekt a templom festése lesz a tervek szerint. A tavalyi évben a magyarkanizsai Szent Őrangyalok templomában a belső vakolási munkálatok valósultak meg, idén pedig sor kerülhetett a külső munkálatokra is. Fejsztámer Róbert magyarkanizsai polgármester elmondta, hogy az önkormányzat és a helyi egyházközség között töretlen az együttműködés, éves szinten tudja támogatni az önkormányzat a helyi egyházközségeket.

Vendégház nyílt Tiszakálmánfalván

2021. június 29. – Magyar Szó

Fennállásának két évtizedes jubileumát ünnepelte a hétfvégén a tiszakálmánfalvi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület. A hétfvégi ünnepségen Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke úgy értékelt, hogy a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület létesítménye most vonzóbbá és gazdagabbá vált, de ezen túlmenően az itteni magyar közösség egészének tekintetében is nagy előrelépés a vendégház megnyitása. Hozzáadott, idegenforgalmi vonzerőként tekint a létesítményre, hiszen Újvidék és a Pétervárad vár közelsége már eleve részét képezi a falu turisztikai potenciáljának, ezek olyan kiaknázatlan lehetőségeket rejtnek, amelyekre a jövőben is építkezni lehet.

Hat év szolgálat után búcsúzik Buhajla József ungvári főkonzul

2021. június 28. – Kárpátalja

Június végén távozik posztjáról Buhajla József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja, rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, befejezve ukrainai külszolgálatát. „A diplomaták élete arról szól, hogy a hazájukat szolgálják külföldön, azonban bizonyos idő elteltével egy adott állomáshelyen lévő külszolgálat letelik, jönnek az új feladatok, kihívások” – írta Buhajla József a főkonzulátus közleményében. A főkonzul az elmúlt hat évben Kárpátalján kívül Lemberg, Ivano-Frankivszk és Csernyivci megyékben tevékenykedett. Kiemelte, hogy hivatási ideje alatt a magyar–ukrán politikai, diplomáciai, gazdasági, kulturális kapcsolatok rendezésében vett részt.

Bemutatták a Kárpátaljai márkacsaládot

2021. június 28. – Karpat.in.ua

Fontos, hogy minél több jó minőségű kárpátaljai termék jelenjen meg a piacokon, illetve, hogy a kiváló termékek megfelelő reklámot kapjanak, mondta a Kárpátaljai Fialat Magyar Vállalkozók Szövetségének alelnöke a Beregszászon a Kárpátaljai Márkacsalád bemutatásakor. Huszár Péter kiemelte: a márkajelzés mindenki számára előnyös, ezért minden vállalkozót arra biztatnak, hogy jelentkezzenek a termékeikkel, hogy az elbírálás után immár márkajelzéssel kerülhessenek a boltok polcaira.

Hosszabb járványszünet után újra ülésezett a KMKSZ Választmánya

2021. június 28. – Karpat.in.ua

Az ukrajnai kisebbségek jogfosztása elleni küzdelmekről, a megyei tanácsban zajló politikai változásokról, a KMKSZ Jótékonyági Alapítványának és az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központnak a tevékenységéről, valamint a kárpátaljaiak magyarországi koronavírus elleni oltásának lehetőségeiről is tanácskoztak egyebek mellett a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) június 27-ei, Makkosjánosiban, a Helikon Hotelben megtartott választmányi ülésén. A járványügyi korlátozások miatt hosszas szünet után ülésezett újra a Választmány, amelynek munkájába online kapcsolaton keresztül vett részt Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, valamint Bocskor Andrea Európa parlamenti képviselő.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. június 28. – Kossuth Rádió

Legelőször arról szólunk, hogy Romániában 22 megye több mint félszáz településén okozott károkat a hétvégi vihar. Aradon több mint három tucat fát csavart ki az orkán erejű szél, emellett lakóépületek és a megyei kórház tetejét is megrongálta. A megyeszékhelyhez közeli Szentpálon letépte a római katolikus templom keresztjét és a toronysüveget, ezen kívül gyakorlatilag minden portán, a házakban és a gazdasági épületekben vagy a veteményesben-gyümölcsösben is kár keletkezett. Pataky Lehel Zsolt összeállítása.

2021 első felét a járvány határozta meg, de köszönhetően a járványhelyzet javulásának, az élet újraindulásának, ma délelőtt már a Nemzeti Újrakezdesi Program pályázati kiírásáról tartott sajtótájékoztatót Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár, aki nyilatkozott műsorunknak a részletekről.

A digitális világ könyvtárakban betöltött szerepét, kihívásait is vizsgálja az a székelyudvarhelyi könyvtárban megvalósuló rendezvény, amelyet - sok más mellett - a Hargita megyei Önkormányzat támogat idén. Számos, a székelyföldi megyében bejegyzett civil szervezet, egyház is pályázhatott kulturális, sport-, ifjúsági programok lebonyolítására - és csaknem félezen el is nyerték a támogatást. A nyertes programok részleteiről Bíró Barna Botond, a Hargita Megyei Önkormányzat elnökhelyettese beszélt.

Igen, valóban kezd a közösségi élet felpezsdülni, hiszen arról már szombati műsorunkban mi is beszámoltunk, hogy a járványhelyzet miatti többszöri halasztás után újra megtarthatják a székfoglaló előadásokat a Magyar Művészeti Akadémián. Tóth László József Attila – díjas író múlt heti székfoglalóján részt vett Duray Miklós is, aki az előadás után szívesen vállalt egy rövid beszélgetést és mesélt arról is, hogy az online élet után milyen jó újra közösségben lenni.

Szlovákiában, a magyarok lakta településeken egyre több a kulturális, közművelődési rendezvény, úgy is mondhatnánk, hogy kezd visszatérni a rendes kerékvágásba a csemadokos élet. Emellett a szervezet megkezdte a tavaly elmarad közgyűlés előkészítését, a területi választmányok ezekben a napokban tartják konferenciájukat. A Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség Galántai Területi Választmányának konferenciáján készült összeállítás.

A beregszászi főiskolán az elmúlt tanévben mintegy 6000 hallgató vett részt a különböző képzéseken, ezzel a régió egyik legnagyobb és legmeghatározóbb felsőoktatási intézményének számít, - mondta a főiskola rektora a beregszászi református templomban tartott tanévzáró ünnepségen. Csernicskó István kiemelte: a beregszászi főiskola a helyi magyarság megmaradásának és fejlődésének egyik alappillére, oktatási, szellemi és kulturális központja. Az itt végzők adják a magyar iskolák pedagógus utánpótlását, a helyi magyar közösségek értelmiségi rétegét. Az intézmény fejlődése töretlen, a diáklétszám folyamatosan növekszik. Ukrajnában egyedülálló módon a beregszászi főiskolán minden nappali tagozatos képzés ingyenes, a hallgatóknak nem kell költségtérítést fizetniük.

A külföldi magyar kultúra helyzete, a Kárpát-medencei magyar pártok együttműködése, az Európai Unió jövője is terítékre került a hétvégén, a délvidéki Magyarokanizsán megtartott Kanizsa Fesztén. Idén már nyolcadik alkalommal szervezték meg a rendezvényt, amely az évek alatt családi fesztivállá nőtte ki magát. A fiatalabb korosztályoknak gyermek és könnyűzenei koncerteket, kézműves foglalkozásokat szerveztek, a felnőtteknek pedig vitafórumokat tartottak közéleti személyiségek közreműködésével.